

Sygn. akt III A Ua 580/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz
Sędziowie:	SSA Stanisława Kubica SSA Danuta Rychlik-Dobrowolska (spr.)
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku S. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji S. M.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 27 stycznia 2012 r. sygn. akt V U 697/10

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wyrokiem z dnia 27 stycznia 2012 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy S. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 14 maja 2010 r.

Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy oparł o następująco ustalony stan faktyczny:

S. M. urodził się 21 października 1948 r. W okresie od 10 września 1966 r. do 06 października 1967 r. wnioskodawca był zatrudniony w Kombinacie (...) w L. na stanowiskach: od 10 września 1966 r. do 31 grudnia 1966 r. – próbobiorcy pod ziemią w Zakładzie (...), od 1 stycznia 1967 r. do 6 października 1967 r. – próbobiorcy pod ziemią w Zakładzie (...). Pracując na wskazanych stanowiskach, wnioskodawca prawie codziennie zjeżdżał na dół na wszystkie istniejące w tamtym okresie w (...) kopalnie – (...), ZG P., ZG L. i ZG K.. S. M. przeważnie pracował na pierwszej zmianie. Praca jego polegała na pobieraniu z przodka minerałów, celem dostarczenia próbek do laboratorium geologicznego, prowadzonego przez Zakład (...), gdzie były badane przez chemików geologów. Wnioskodawca pobierał próbki tylko

z przodków, w których odbywało się wydobywanie. Pracował w przodku od godziny 08.00 do około 14.00, następnie oddawał próbki do Zakładu (...), który pracował do godziny 15.00. Wskazane prace wnioskodawca wykonywał samodzielnie. W okresie zatrudnienia w (...) w L., wnioskodawca studiował na Akademii Górniczo Hutniczej w K.. Jego obowiązki związane z pracą nie kolidowały z nauką. Na zajęcia jeździł co dwa tygodnie, w sobotę i w niedzielę. Na sobotę miał wystawianą delegację – polecenie służbowego wyjazdu. Praca wykonywana przez wnioskodawcę na wskazanych stanowiskach była pracą górniczą. Jest ona bowiem zgodna z art. 50c ust. 1 pkt c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Stanowisko próbkobiorca pod ziemią jest stanowiskiem robotniczym, w związku z czym, nie odpowiada żadnemu stanowisku w klasyfikacji stanowisk pracy górniczej – ujętym w zarządzeniu Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą. Stanowisko próbkobiorcy pod ziemią ujęte jest w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. (Dziennik Urzędowy Nr 1-3 z dnia 29 czerwca 1985 r. z późno zm.) w Dziale I - w górnictwie, pod poz.1 - praca pod ziemią, pkt 45 - próbkobiorca.

S. M., od 21 kwietnia 1972 r. do 31 grudnia 1976 r. był zatrudniony w Zakładzie (...) w L. na stanowiskach: od 21 kwietnia 1972 r. do 31 lipca 1972 r. - inżyniera górnika na stażu pod ziemią, od 1 sierpnia 1972 r. do 30 listopada 1976 r. - specjalisty d/s postępu technicznego i ochrony patentowej, od 1 grudnia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. - starszego inspektora d/s wynalazczości na powierzchni. W okresie zatrudnienia na stanowisku inżyniera górnika na stażu pod ziemią, od 21 kwietnia 1972 r. do 31 lipca 1972 r., S. M., pod nadzorem sztygara, zapoznawał się z pracą zakładu, tj. z pracą na poszczególnych oddziałach zakładu oraz ruchem zakładów górniczych. Wnioskodawca pracował w tym okresie codziennie pod ziemią, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w tych samych zagrożeniach co górnicy i osoby dozoru średniego. Okres zatrudnienia wnioskodawcy od 21 kwietnia 1972 r. do 31 lipca 1972 r. na w/w stanowisku należy uznać za pracę górniczą. Zajmowane przez wnioskodawcę stanowisko inżyniera górnika na stażu pod ziemią, z uwagi na zakres obowiązków i charakter pracy, odpowiada stanowiskom ujętym w załączniku nr 2 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w Dziale B pkt 1 ppkt 1. Jest ono także zgodne z art. 50c ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy emerytalnej. Jako specjalista d/s postępu technicznego i ochrony patentowej pod ziemią, w okresie od 1 sierpnia 1972 r. do 30 listopada 1976 r., wnioskodawca wykonywał czynności kontrolne z zakresu szeroko rozumianej techniki górniczej, pozwalającej na bezpieczną eksploatację górotworu i wywożenie urobku na powierzchnię. Czynności te były wykonywane w ramach działalności Zakładu (...), ośrodka wynalazczości i ochrony patentowej, powstałego w ramach struktur organizacyjnych (...). Zadaniem Zakładu było przeprowadzenie stosownych badań w zakresie warunków geologicznych ruchu górotworu w czasie eksploatacji oraz wdrożenie nowej technologii wydobywczej. Do szczegółowych obowiązków wnioskodawcy należało dokonanie oceny przebiegu i efektu wdrożenia oraz przydatności do pracy pod ziemią nowo wprowadzanej maszyny dołowej, np. ładowarki. Zadaniem wnioskodawcy było dokonanie oceny, czy prototyp maszyny spełnia oczekiwania w zakresie eksploatacji. Konieczne było sprawdzenie wydajności pracy maszyny i jej awaryjności. Wnioskodawca w tym zakresie rozpytywał pracowników pracujących na tych maszynach, a także kontaktował się z dozorem ruchu w kwestii ewentualnych problemów z pracą maszyny. Kontrola przeprowadzana przez wnioskodawcę miała charakter formalno-prawny. Ubezpieczony pracował na różnych oddziałach, np. na oddziale maszyn wiertniczych, oddziale narzędzi górniczych, elektrycznym, etc. W okresie pracy na wskazanym stanowisku, wnioskodawca nie zjeżdżał codziennie pod ziemię i bardzo dużo czasu poświęcał na pracę biurową, związaną z przygotowaniem niezbędnej dokumentacji związanej z uzyskaniem patentów, przygotowaniem do rozpatrzenia przez Komisję Wynalazczości (...) odwołań autorów projektów, prowadzeniem pełnej sprawozdawczości dotyczącej wynalazczości pracowniczej w skali (...), etc. W związku z powyższym, okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 1 sierpnia 1972 r. do 30 listopada 1976 r. na stanowisku specjalisty d/s postępu technicznego i ochrony patentowej pod ziemią nie można uznać za pracę górniczą. W/w stanowisko zajmowane przez wnioskodawcę, z uwagi na zakres obowiązków i charakter pracy, nie odpowiada żadnemu stanowisku ujętemu w załączniku nr 2 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. Nie odpowiada także pracom określonym w art. 50c ust. 1 pkt 1 i 3 oraz w art. 50c ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy emerytalnej. Na stanowisku starszego inspektora d/s wynalazczości na powierzchni, w okresie od 1 grudnia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r., S. M. wykonywał czynności dotyczące kontroli realizacji oraz upowszechniania ważniejszych rozwiązań wynalazczych w (...) w poszczególnych wydziałach Kombinatu. Przy czym była to praca w

całości wykonywana na powierzchni. Zatrudnienia wnioskodawcy na w/w stanowisku „na powierzchni” nie można uznać za pracę górniczą. Zajmowane w okresie od 1 grudnia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. przez wnioskodawcę stanowisko starszego inspektora d/s wynalazczości na powierzchni, z uwagi na zakres obowiązków i charakter pracy, nie odpowiada stanowiskom ujętym w załączniku nr 2 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. Praca na tym stanowisku nie spełnia także wymogów z art. 50c ust. 1 pkt 1, 3 i 5 ustawy emerytalnej.

Od 1 stycznia 1977 r. do 18 października 1993 r. S. M. był zatrudniony w (...) S.A. Biuro Zarządu w L. na stanowiskach: od 1 stycznia 1977 r. do 30 września 1980 r. – specjalisty d/s postępu technicznego pod ziemią, od 1 października 1980 r. do 30 czerwca 1989 r. - starszego inspektora technicznego d/s postępu technicznego pod ziemią, od 1 lipca 1989 r. do 30 września 1992 r. – rzecznika patentowego pod ziemią; od 1 października 1992 r. do 18 października 1993 r. – głównego specjalisty – rzecznika patentowego pod ziemią. W okresach zatrudnienia na stanowiskach specjalisty d/s postępu technicznego pod ziemią i starszego inspektora technicznego d/s postępu technicznego pod ziemią, wnioskodawca zajmował się unowocześnianiem istniejących w Kombinacie rozwiązań oraz modernizacją istniejących i pracujących urządzeń w celu pełnego dostosowania ich pracy do aktualnych warunków środowiskowych i technicznych jakie występowały w miejscu pracy urządzenia na dole kopalni. W związku z tym, iż nie było gotowych rozwiązań na rynku, które byłyby odpowiednie dla kopalni miedzi i warunków środowiskowych, wnioskodawca nawiązywał kontakty z producentami krajowymi i jednostkami naukowo-badawczymi w celu znalezienia producenta, który zająłby się produkcją urządzeń odpowiadających wskazanym warunkom. S. M., z uwagi na zajmowane stanowiska, był ściśle włączony w procedurę wdrażania innowacji. Załatwiał wszystkie formalności związane z wdrożeniem nowych rozwiązań, a potem z wdrożeniem ich do ruchu zakładu. Wnioskodawca zjeżdżał pod ziemię w celu sprawdzenia, jak wygląda wdrażanie nowych rozwiązań. Na miejscu wysłuchiwał uwag pracowników oraz udzielał stosownych porad pracownikom dozoru w kwestii obsługi nowych maszyn lub technologii. Nie wymagało to jednakże codziennych zjazdów pod ziemię ani na pełną dniówkę. Były tygodnie, w których wnioskodawca nie odbywał żadnych zjazdów. Codziennych zjazdów nie wymagała także praca ubezpieczonego na stanowiskach rzecznika patentowego pod ziemią w okresie od 1 lipca 1989 r. do 30 września 1992 r. i głównego specjalisty - rzecznika patentowego pod ziemią w okresie od 1 października 1992 r. do 18 października 1993 r. Praca na tych stanowiskach wykonywana była głównie w biurze i polegała na przygotowywaniu dokumentacji potrzebnej do uzyskania patentów dla już wdrożonych nowych rozwiązań technologicznych lub dla nowych maszyn, czy ulepszeń maszyn i urządzeń po przetestowaniu ich na stanowiskach pracy. Do szczegółowych obowiązków wnioskodawcy należało m.in. prowadzenie sprawy z zakresu ochrony własności przemysłowej i wynalazczości, prowadzenie dokumentacji umów dotyczących prac naukowo-badawczych, kontrolowanie wykonania postanowień umów, załatwianie spraw dotyczących rozliczania umów i spraw związanych z odbiorami prac naukowo-badawczych. Wnioskodawca zjeżdżał na dół w sytuacji, gdy wprowadzono innowacje, nowe maszyny, technologie oraz gdy były zakończone próby w celu sprawdzenia ostatecznego wyniku wprowadzonych zmian lub wdrożeń. Nie wymagało to jednakże codziennych ani częstych zjazdów pod ziemię i pobytu przez pełną zmianę. Zatrudnienia wnioskodawcy w okresie od 1 stycznia 1977 r. do 18 października 1993 r. na w/w stanowiskach nie można uznać za pracę górniczą. Stanowiska te nie są ujęte w wykazie stanowisk w załączniku nr 1 i 2 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. Z uwagi na zakres obowiązków i charakter pracy, nie ma również możliwości przyporządkowania tych stanowisk pod inne stanowiska wymienione w załączniku nr 1 lub 2. Nie można również zaliczyć w/w stanowisk do pracy górniczej w myśl art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 3 ani pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 3 w/w ustawy dotyczy pracy pod ziemią na stanowiskach robotniczych, a wnioskodawca nie wykonywał robót - nie był bowiem robotnikiem, lecz pracownikiem umysłowym, natomiast art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 5 w/w ustawy dotyczy pracy pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, a stanowiska wnioskodawcy do takich nie należały. Osoba zatrudniona na takich stanowiskach, jakie zajmował wnioskodawca od 1 stycznia 1977 r. do 18 października 1993 r., nie musiała posiadać stwierdzonych przez Okręgowy Urząd Górniczy lub Wyższy Urząd Górniczy kwalifikacji (osoby dozoru ruchu lub kierownictwa) wydanych zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze.

W okresie od dnia 19 października 1993 r. do 30 kwietnia 2010 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A. Oddział Zakłady (...) w P. na stanowiskach: od 19 października 1993 r. do 31 sierpnia 1997 r. - starszego inspektora d/s

przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią, od 1 września 1997 r. do 31 maja 2006 r. - głównego inżyniera d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią, od 1 czerwca 2006 r. do 30 kwietnia 2010 r. starszego inspektora d/s technologii górniczej, zastępcy głównego inżyniera pod ziemią. W okresie zatrudnienia na stanowisku starszego inspektora d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią, do obowiązków wnioskodawcy należało: prowadzenie spraw z zakresu ochrony własności przemysłowej oraz wynalazczości pracowniczej, załatwianie spraw związanych z właściwą oceną, realizacją i rozliczaniem projektów wynalazczych zgodnie z obowiązującymi zasadami i przepisami, załatwianie spraw związanych z realizacją zadań postępu technicznego, kontrolowanie wykonania postanowień umów, współudział w komisyjnych odbiorach prac i ich rozliczenia. Do obowiązków wnioskodawcy na stanowisku głównego inżyniera d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią należało m.in. sprawdzenie prawidłowości sporządzenia przedłożonej dokumentacji, tj. projektów składanych przez poszczególne działy Zakładu, zamierzające wdrożyć nową technologię lub nowy element do urządzenia lub zgłosić wnioski racjonalizatorskie. Do zadań wnioskodawcy należało także sprawdzanie i rozliczanie, pod względem merytorycznym, prac badawczo - rozwojowych i innych dokumentów związanych z działalnością działu d/s technologii górniczej, przyjęcie, przeprowadzenie i załatwienie zgodnie z obowiązującymi przepisami i ustaleniami ofert dotyczących postępu technicznego i wynalazczości, przygotowywanie planów z zakresu postępu technicznego zgodnie z obowiązującymi ustaleniami w tym zakresie. Na stanowisku starszego inspektora d/s technologii górniczej, zastępcy głównego inżyniera pod ziemią, wnioskodawca opracowywał, przy współudziale służb technicznych Oddziału d/s Technologii Górniczej - TR, projekty roczne i perspektywiczne z zakresu postępu technicznego, brał udział w procedurze wyboru wykonawców robót i usług, w negocjacjach oraz przygotowaniu umów z zakresu postępu technicznego, a także brał udział w odbiorach przedmiotów umów z zakresu postępu technicznego. W okresach pracy na stanowiskach zajmowanych od 19 października 1993 r. do 30 kwietnia 2010 r. wnioskodawca, w ramach wykonywanych czynności nadzoru, związanych z kontrolowaniem wykonania postanowień umów, współudziałem w komisyjnych odbiorach prac i ich rozliczaniem, zjeżdżał na dół kopalni w celu sprawdzenia, czy wszystkie prace związane z wdrażaniem nowych technologii czy wniosków racjonalizatorskich są prawidłowo wykonywane i jakie przynoszą efekty. Każde wdrożenie kończyło się sporządzeniem protokołu, w którym dokonywana była ocena skuteczności danego zastosowania dla procesów technologicznych. Okres zatrudnienia wnioskodawcy od 19.10.1993 r. do 31.08.1997 r. na stanowisku starszego inspektora d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią należy uznać za pracę górniczą. Stanowisko to jest ujęte w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w Dziale B pkt. 5 ppkt. 5 (stanowiska wyższego dozoru ruchu zakładu górniczego - starszy inspektor określonej specjalności d/s przygotowania produkcji, rozwoju i projektowania procesów likwidacji zakładu górniczego). Za pracę górniczą należy także uznać okres zatrudnienia wnioskodawcy od 01.09.1997 r. do 31.05.2006 r. na stanowisku głównego inżyniera d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią. Stanowisko to jest ujęte w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w Dziale A pkt. 5 ppkt. 15 (stanowiska kierownictwa ruchu zakładu górniczego - kierownik działu ruchu zakładu górniczego określonej specjalności /główny inżynier/: przygotowania produkcji, rozwoju i projektowania procesów likwidacji zakładu górniczego). Także okres zatrudnienia wnioskodawcy od 01.06.2006 r. do 30.04.2010 r. na stanowisku starszego inspektora d/s technologii górniczej, zastępcy głównego inżyniera pod ziemią należy uznać za pracę górniczą. Stanowisko to jest ujęte w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w Dziale B pkt. 5 ppkt. 4 (stanowiska wyższego dozoru ruchu zakładu górniczego - starszy inspektor określonej specjalności: gospodarki maszynami, smarami, technologii górniczej). Prace wykonywane na wskazanych stanowiskach są ponadto zgodnie z art. 50c ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy emerytalnej.

S. M. - jako osoba zatrudniona na stanowiskach: starszego inspektora d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią, głównego inżyniera d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią, starszego inspektora d/s technologii górniczej, zastępcy głównego inżyniera pod ziemią - nie musiał posiadać stwierdzonych przez Okręgowy Urząd Górniczy lub Wyższy Urząd Górniczy kwalifikacji (osoby dozoru ruchu lub kierownictwa) wydanych zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994

r. Prawo geologiczne i górnicze, ponieważ są to stanowiska, które nie są zaangażowane bezpośrednio w kierowanie i nadzorowanie ruchu zakładu górniczego. Łączny okres pracy górniczej S. M. wynosi 18 lat 1 miesiąc i 20 dni.

Decyzją z dnia 14 maja 2010 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawcy S. M. emeryturę od dnia 10 kwietnia 2010 r., tj. od zaprzestania pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. W decyzji tej organ rentowy podał, iż nie zastosował przeliczników do okresów pracy górniczej, gdyż wnioskodawca nie wykonywał jej co najmniej przez 5 lat stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ZUS przyjął podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1994 r. do grudnia 2003 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 284,74%, ograniczony do 250%, kwota bazowa – 2.716,71 zł. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową wyniosła 6.791,78 zł. Do wyliczenia emerytury, ZUS przyjął przelicznik 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok okresów składkowych. Wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła 3.502,34 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu do wyroku Sąd Okręgowy wskazał, iż w toku postępowania, dopuścił dowody z opinii biegłych z zakresu górnictwa: S.G. – z dnia 15 lutego 2011 r. i uzupełniającej z dnia 4 kwietnia 2011 r., E. R. z czerwca 2011 r. i K. B. z dnia 19 lipca 2011 r., na okoliczność ustalenia, czy w spornych okresach wnioskodawca wykonywał pracę górniczą.

W ocenie Sądu, najbardziej miarodajna jest opinia z dnia 19 lipca 2011 r., wydana przez biegłego K. B.. Biegły wnikliwie przeanalizował charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w poszczególnych okresach, szczegółowo odniósł się do każdego stanowiska zajmowanego przez wnioskodawcę, podając przyczyny, dla których daną pracę uznał za pracę górniczą, bądź dla których danej pracy takiego charakteru odmówił. Opinia ta w sposób rzetelny i wyczerpujący odpowiada na wszystkie pytania postawione przez Sąd Okręgowy w tezie dowodowej.

Sąd Okręgowy oparł się także na opiniach biegłego S. G. – z dnia 15 lutego 2011 r. i uzupełniającej z dnia 4 kwietnia 2011 r. oraz opinii biegłego E. R. z czerwca 2011 r., jednakże z powodów podanych wyżej, w zakresie w jakim opinie te są sprzeczne z opinią K. B., Sąd oparł się na wnioskach zawartych w wydanej przez niego opinii z dnia 19 lipca 2011 r. Biegli zgodnie uznali, że okresy zatrudnienia wnioskodawcy w (...) w L. od 10.09.1966 r. do 31.12. 1966 r. na stanowisku próbobiorky pod ziemią w Zakładzie (...) oraz od 01.01.1967 r. do 06.10.1967 r. na stanowisku próbobiorky pod ziemią w Zakładzie (...), należy uznać za pracę górniczą. Jest ona bowiem zgodna z pkt. 3 art. 50c ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Stanowisko próbobiorky pod ziemią nie odpowiada żadnemu stanowisku w klasyfikacji stanowisk pracy górniczej - ujętym w zarządzeniu Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą. Zarządzenie to bowiem dotyczy pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią. Natomiast stanowisko pracy próbobiorka pod ziemią jest stanowiskiem robotniczym i dlatego w tym zarządzeniu nie figuruje. Sąd Okręgowy wskazał, iż jak wynika z argumentacji przedstawionej przez biegłego K. B. w opinii z dnia 19 lipca 2011 r., stanowisko próbobiorky pod ziemią ujęte jest w Dziale I poz. 1 pkt 45 w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. (Dziennik Urzędowy Nr 1-3 z dnia 29 czerwca 1985 r. z późno zm.): Dział L - w górnictwie, poz. 1 - praca pod ziemią, pkt 45 - próbkobiorca. Na stanowisku „próbkobiorca” i „próbobiorka” pracownicy wykonują ten sam zakres pracy, tylko nazwy w kopalniach węgla i miedzi się różnią. Biegły wskazał, iż na wskazanym stanowisku pracy, pracownik wykonuje następujące prace: zjeżdża pod ziemię codziennie i z czoła przodka, frontu eksploatacyjnego, z urobku (z urobionej skały), itp. pobiera kawałki skał, które wywozi na powierzchnię. Następnie przekazuje je do laboratorium, w którym dokonuje się ich analizy i określa zawartość miedzi, złota, srebra, ołowiu, itd. w złożu oraz czy eksploatuje się złożo z zawartością miedzi czy skałę płonną. Ustalenia biegłych korespondują ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, tj. z zeznaniami samego wnioskodawcy, z których wynika, że w okresach pracy, na wskazanych stanowiskach, zjeżdżał na dół prawie codziennie na wszystkie istniejące w przedsiębiorstwie kopalnie rud miedzi, a także ze świadectwem pracy z dnia 08 listopada 2007 r., które potwierdza, że wnioskodawca we wskazanych okresach pracował pod ziemią.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy uznał za pracę górniczą okresy zatrudnienia wnioskodawcy od 10.09.1966 r. do 31.12.1966 r. oraz od 01.01.1967 r. do 06.10.1967 r.

Dokonując ustaleń w zakresie, czy okres zatrudnienia wnioskodawcy od 21 kwietnia 1972 r. do 31 grudnia 1976 r. w Zakładzie (...) w L. był pracą górniczą, Sąd w decydującej mierze oparł się na opinii biegłego K. B. z dnia 19 lipca 2011 r. Argumentacja przytoczona przez biegłego jest bowiem najbardziej wnikliwa i szczegółowa oraz wyczerpująco udziela odpowiedzi na pytania Sądu. W opiniach z dnia 15 lutego 2011 r. i z czerwca 2011 r. biegli wskazali, że w okresie od 21 kwietnia 1972 r. do 31 grudnia 1976 r. wnioskodawca jedynie zapoznawał się działalnością Zakładu (...), w związku z czym okresu tego nie można uznać za pracę górniczą. Biegli pominęli jednakże wskazywaną przez biegłego K. B. okoliczność, iż pracownik na stanowisku inż. górnika na stażu pod ziemią, zjeżdża codziennie pod ziemię i pod nadzorem sztygara zmianowego, sztygara oddziałowego, nadsztygara górniczego jest wprowadzany w arkany praktycznego górnictwa, między innymi nabywa umiejętności rozpoznawania zachowania się górotworu, zarządzania pracownikami, sprzętem, organizacji pracy oraz zapoznawany jest z wyrobiskami całego rejonu, drogami transportowymi, drogami ucieczkowymi w czasie tupań i pożarów. Faktycznie zatem pracownik zatrudniony jako inżynier górnik na stażu pod ziemią, pracuje codziennie pod ziemią w pełnym wymiarze czasu pracy, w tych samych zagrożeniach, co górnicy i osoby dozoru średniego oraz stawia pierwsze kroki związane z prowadzeniem samodzielnie zmiany, ale pod kontrolą innej osoby dozoru. Ponadto, zajmowane przez wnioskodawcę stanowisko inż. górnika na stażu pod ziemią w okresie 21.04.1972 r. - 31.07.1972 r., z uwagi na zakres obowiązków i charakter pracy, odpowiada stanowiskom ujętym w załączniku nr 2 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w Dziale B pkt 1 ppkt 1. Ponadto, praca wykonywana w tym okresie przez wnioskodawcę jest zgodna z art. 50c ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy emerytalnej. Dlatego też okres tego zatrudnienia należy uznać za pracę górniczą. Ustalając charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie od 01 sierpnia 1972 r. do 30 listopada 1976 r. na stanowisku specjalisty d/s postępu technicznego i ochrony patentowej pod ziemią, Sąd oparł się na wnioskach opinii S.G. z dnia 15 lutego 2011 r. i opinii uzupełniającej z dnia 04 kwietnia 2011 r. oraz opinii K. B. z dnia 19 lipca 2011 r., według których praca wnioskodawcy na w/w stanowisku nie była pracą górniczą.

Sąd Okręgowy nie podzielił opinii biegłego E. R. z czerwca 2011 r., który uznał wskazaną pracę za pracę górniczą. Biegły nie uwzględnił bowiem okoliczności, iż pracownik na stanowisku specjalisty d/s postępu technicznego i ochrony patentowej pod ziemią, nie zjeżdża codziennie pod ziemię i bardzo dużo czasu poświęca na pracę biurową - przygotowując dokumentację związaną z uzyskaniem patentów, zapoznając się z prospektami technicznymi w trakcie poszukiwania nowych rozwiązań technicznych potrzebnych w górnictwie oraz na wyjazdy do urzędu patentowego lub odwiedzanie targów tematycznych, itp. Opinie biegłych S. G. i K. B. korespondują we wskazanym zakresie z zeznaniami świadków M. K. i J. P. oraz z dokumentacją zawartą w katach osobowych nadesłanych przez (...) S.A. Biuro Zarządu. Zajmowanego przez S. M. stanowiska specjalisty d/s postępu technicznego i ochrony patentowej pod ziemią nie można zakwalifikować do stanowisk, o których mowa w art. 50c ust. 1. pkt. 1 i 3 ani do stanowisk, o których mowa w art. 50c ust. 1. pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem Sądu Okręgowego, wynika to z faktu, że pkt. 1 i 3 dotyczy pracy pod ziemią na stanowiskach robotniczych, a wnioskodawca na takim stanowisku nie wykonywał robót, nie był bowiem robotnikiem, lecz pracownikiem umysłowym. Natomiast pkt. 1 i 5 dotyczy pracy pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, a stanowisko wnioskodawcy nie należało do stanowisk dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń. Stanowisko to nie jest ponadto wymienione w załączniku nr 2 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. W związku z powyższym, okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 01.08.1972 r. do 30.11.1976 r. na stanowisku specjalista d/s postępu technicznego i ochrony patentowej pod ziemią nie można uznać za pracę górniczą. Biegli zgodni byli natomiast co do tego, że praca wykonywana przez wnioskodawcę w okresie od 1 grudnia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. na stanowisku starszego inspektora d/s wynalazczości na powierzchni nie była pracą górniczą. Stanowisko to, z uwagi na zakres obowiązków i charakter pracy, nie odpowiada stanowiskom ujętym w załączniku nr 2 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. oraz nie spełnia wymogów art. 50c ust. 1 pkt. 1, 3 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Była to bowiem praca całkowicie wykonywana na powierzchni. Opinie biegłych korespondują w tym zakresie z wyjaśnieniami wnioskodawcy, jak również z dokumentacją zawartą w aktach osobowych wnioskodawcy nadesłanych przez (...) S.A. Biuro Zarządu oraz z treścią świadectwa pracy z dnia 16 grudnia 1998 r. Dlatego też zatrudnienia wnioskodawcy na w/w stanowisku nie można uznać za pracę górniczą.

Ustalając charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie zatrudnienia w (...) S.A. Biuro Zarządu w L. od 1 stycznia 1977 r. do 18 października 1993 r. Sąd oparł się na opiniach biegłego E. R. z czerwca 2011 r. oraz K. B. z dnia 19 lipca 2011 r., które korespondują z wyjaśnieniami wnioskodawcy, zeznaniami F. W. oraz dokumentacją zawartą w aktach osobowych wnioskodawcy dotyczącą wskazanego okresu zatrudnienia. Sąd Okręgowy nie podzielił poglądu wyrażonego w opiniach S.G., który uznał, że w okresie od 1 stycznia 1977 r. do 18 października 1993 r. wnioskodawca przepracował 21 miesięcy pracy górniczej. Argumentacje przytoczone w opiniach z czerwca 2011 r. oraz z 19 lipca 2011 r. są bowiem pełniejsze i bardziej wnikliwe, a wnioski w nich wysunięte logicznie ze sobą korespondują. Z opinii tych wynika, iż zajmowane w okresie od 01.01.1977 r. do 18.10.1993 r. przez wnioskodawcę stanowiska: specjalisty d/s postępu technicznego pod ziemią, starszego inspektora technicznego d/s postępu technicznego pod ziemią, rzecznika patentowego pod ziemią, głównego specjalisty - rzecznika patentowego pod ziemią nie są ujęte w wykazie stanowisk w załączniku nr 1 i 2 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. Z uwagi na zakres obowiązków i charakter pracy nie ma również możliwości przyporządkowania tych stanowisk pod inne stanowiska wymienione w załączniku nr 1 lub 2. Nie można również zaliczyć w/w stanowisk do pracy górniczej, w myśl art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 3 ani pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ: art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 3 w/w ustawy dotyczy pracy pod ziemią na stanowiskach robotniczych, a wnioskodawca nie wykonywał robót - nie był bowiem robotnikiem, lecz pracownikiem umysłowym. Natomiast art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 5 w/w ustawy dotyczy pracy pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, a stanowiska wnioskodawcy do takich nie należały. Wskazać przy tym należy, iż osoba zatrudniona na takich stanowiskach, jakie zajmował wnioskodawca od 01.01.1977 r. do 18.10.1993 r., nie musiała posiadać stwierdzonych przez Okręgowy Urząd Górniczy lub Wyższy Urząd Górniczy kwalifikacji (osoby dozoru ruchu lub kierownictwa) wydanych zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze. Biegły S. G. nie uwzględnił należycie okoliczności, iż mimo że praca na stanowiskach: specjalisty d/s postępu technicznego pod ziemią, starszego inspektora technicznego d/s postępu technicznego pod ziemią, wymagała zjazdów na dół pod ziemię w celu sprawdzenia, czy zgłaszane przez dozór, kierownictwo oraz pracowników na stanowiskach robotniczych propozycje zmian w maszynach, urządzeniach, technologiach są uzasadnione - to jednak polegała ona głównie na poszukiwaniu w firmach produkujących maszyny i urządzenia, w prospektach, na targach, czy są już jakieś rozwiązania, które można byłoby zastosować w pracy w kopalni. Pracownicy działu postępu technicznego również sugerowali i inicjowali nowe rozwiązania. Następnie swoje uwagi i propozycje przekazywali ustnie lub na piśmie swoim przełożonym, takim jak główny specjalista d/s postępu technicznego pod ziemią (w różnych zakładach przełożeni różnie się nazywali). W ten sposób ruszała cała skomplikowana procedura szukania innowacji, wdrażania nowych maszyn, itp. W następnej kolejności wprowadzano te nowe rozwiązania, wdrażano nowe maszyny, itp., na stanowiska pracy - wówczas nowości te nadzorowali już pracownicy dozoru niższego, średniego i wyższego - pilnowali, aby pracownicy obsługiwali nowe maszyny lub dozór wdrażał nowe technologie. Pracownicy dozoru przekazywali swoje uwagi dotyczące wdrażanych rozwiązań pracownikom działu postępu technicznego. Pracownicy działu postępu technicznego na podstawie uwag i wniosków dozoru opracowywali udoskonalenia wdrażanych tematów. Pracownicy działu postępu technicznego zjeżdżali również pod ziemię, aby stwierdzić jak wygląda wdrażanie i na miejscu posłuchać uwag lub doradzić dozorowi jak mają podchodzić do tematu. Nie wymagało to jednak od pracowników działu postępu technicznego codziennego zjazdu pod ziemię i na pełną dniówkę. Ponadto, jak wynika z opinii z dnia 19 lipca 2011 r., praca na zajmowanych przez wnioskodawcę stanowiskach: rzecznika patentowego pod ziemią, głównego specjalisty rzecznika patentowego pod ziemią, nie wymagała opracowywania patentów pod ziemią, lecz w biurze na powierzchni. Tworzyło się tam dokumentację potrzebną do uzyskania patentów dla już wdrożonych nowych rozwiązań technologicznych lub dla nowych maszyn, czy ulepszeń maszyn i urządzeń, po przetestowaniu ich na stanowiskach pracy. Do obowiązków na tych stanowiskach należało sprawdzenie w urzędzie patentowym czy takie rozwiązania już nie zostały opatentowane, czy elementy zastosowane w maszynach produkowanych w zakładach (...) nie są zastrzeżone, czy wprowadzane nowe technologie eksploatacji można opatentować, itp. Pracownik na tych stanowiskach zjeżdżał na dół - gdy wprowadzono innowacje, nowe maszyny, technologie oraz gdy były zakończone próby, aby zobaczyć jaki jest ostateczny wynik wprowadzonych zmian lub wdrożeń. Praca ta nie wymagała codziennego lub częstego pobytu pod ziemią i pobytu przez pełną zmianę.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd Okręgowy uznał, iż pracy wykonywanej przez S. M. na stanowiskach zajmowanych w okresie od 01 stycznia 1977 r. do 18 października 1993 r. nie można uznać za pracę górniczą.

Odnośnie okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) S.A. Oddział Zakłady (...) w P. od 19 października 1993 r. do 30 kwietnia 2010 r., Sąd - zgodnie z wnioskami opinii biegłego E. R. z czerwca 2011 r. i biegłego K. B. z dnia 19 lipca 2011 r. - uznał, iż praca wykonywana przez wnioskodawcę w tym okresie była pracą górniczą. Wobec zgodnej i spójnej argumentacji, przytoczonej we wskazanych opiniach, Sąd nie podzielił wniosków zawartych w opinii S.G. z dnia 15 lutego 2011 r., który uznał, że wnioskodawca w tym okresie przepracował jedynie 49 miesięcy pracy górniczej. Zajmowane przez wnioskodawcę w okresie od 19 października 1993 r. do 31 sierpnia 1997 r. stanowisko starszego inspektora d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią, jest ujęte w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w Dziale B pkt. 5 ppkt. 5 (stanowiska wyższego dozoru ruchu zakładu górniczego - starszy inspektor określonej specjalności d/s przygotowania produkcji, rozwoju i projektowania procesów likwidacji zakładu górniczego). Ponadto, praca wnioskodawcy na wskazanym stanowisku odpowiada pracom określonym w art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Także pracę wnioskodawcy na stanowisku głównego inżyniera d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią od 01 września 1997 r. do 31 maja 2006 r. należało uznać za pracę górniczą. Odpowiada ona bowiem pracy określonej z art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto, stanowisko to jest ujęte w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w Dziale A pkt. 5 ppkt. 15 (stanowiska kierownictwa ruchu zakładu górniczego - kierownik działu ruchu zakładu górniczego określonej specjalności /główny inżynier/: przygotowania produkcji, rozwoju i projektowania procesów likwidacji zakładu górniczego). Wnioskodawca wykonywał pracę górniczą także na stanowisku starszego inspektora d/s technologii górniczej, zastępcy głównego inżyniera pod ziemią od 01 czerwca 2006 r. do 30 kwietnia 2010 r. Stanowisko to jest bowiem ujęte w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w Dziale B pkt. 5 ppkt. 4 (stanowiska wyższego dozoru ruchu zakładu górniczego - starszy inspektor określonej specjalności: gospodarki maszynami, smarami, technologii górniczej). Praca wykonywana w tym okresie przez wnioskodawcę odpowiada także art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Powołując się na argumentacje zawarte w opiniach z czerwca 2011 r. oraz z 19 lipca 2011 r., wskazać należy, iż biegły S. G. w opinii z dnia 15 lutego 2011 r. oraz opinii uzupełniającej z dnia 04 kwietnia 2011 r., nie uwzględnił należyście okoliczności, iż osoba zatrudniona na stanowiskach zajmowanych przez wnioskodawcę w okresie od 19 października 1993 r. do 30 kwietnia 2010 r., nie musiała posiadać stwierdzonych przez Okręgowy Urząd Górniczy lub Wyższy Urząd Górniczy kwalifikacji (osoby dozoru ruchu lub kierownictwa) wydanych zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze, ponieważ są to stanowiska, które nie są zaangażowane bezpośrednio w kierowanie i nadzorowanie ruchu zakładu górniczego. W świetle powyższego, uznać należało, że praca wykonywana przez wnioskodawcę na stanowiskach zajmowanych w okresie od 19 października 1993 r. do 30 kwietnia 2010 r. była pracą górniczą.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd Okręgowy uznał, iż w spornych okresach S. M. przepracował łącznie 18 lat 1 miesiąc i 20 dni pracy górniczej.

Za uzasadniony uznać należało zarzut organu rentowego, podniesiony w piśmie z dnia 12 grudnia 2011r. odnośnie opinii z dnia 19 lipca 2011 r., zgodnie z którym biegły sądowy błędnie podał, iż staż górniczy uznany w opinii wynosi łącznie 22 lata i 6 miesięcy. Jak bowiem słusznie wskazał organ rentowy, błąd ten wynika z uwzględnienia przez biegłego w łącznym stażu górniczym okresu od 01 sierpnia 1972 r. do 30 listopada 1976 r., który to okres - zgodnie z treścią opinii - nie został uznany za pracę górniczą. W pozostałym zakresie, Sąd nie uznał zarzutów organu rentowego za uzasadnione. ZUS kwestionował zaliczenie przez biegłego do okresu pracy górniczej okresów zatrudnienia wnioskodawcy od 21 kwietnia 1972 r. do 31 lipca 1972 r. w Zakładzie (...) w L., podnosząc, iż wnioskodawca był w tym okresie jedynie stażystą i tylko zaznajamiał się z pracą poszczególnych działów zakładu oraz na stanowiskach zajmowanych w okresie od 19 października 1993 r. do 30 kwietnia 2010 r. w (...) S.A. Oddział Zakłady

(...) P., zarzucając, iż wnioskodawca nie posiadał w tym okresie zatwierdzenia okręgowego urzędu górniczego, a co za tym idzie - praca w tym okresie nie może być zaliczona do pracy górniczej.

W odniesieniu do powyższego, wskazać należy, iż biegły w sposób szczegółowy wyjaśnił w opinii przyczyny, dla których okres od 21 kwietnia 1972 r. do 31 lipca 1972 r. winien zostać uznany za pracę górniczą. Jak bowiem wskazał biegły, wnioskodawca na stanowisku inżyniera górnika na stażu pod ziemią, faktycznie pracował codziennie pod ziemią w pełnym wymiarze czasu pracy, w tych samych zagrożeniach, co górnicy i osoby dozoru średniego oraz stawiał pierwsze kroki związane z prowadzeniem samodzielnie zmiany, ale pod kontrolą innej osoby dozoru. Odnośnie natomiast okresu od 19 października 1993 r. do 30 kwietnia 2010 r. biegły podał, iż wnioskodawca, jako osoba zatrudniona na stanowiskach: starszego inspektora d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią, głównego inżyniera d/s przygotowania produkcji i rozwoju zakładu górniczego - rzecznika patentowego pod ziemią, starszego inspektora d/s technologii górniczej, zastępcy głównego inżyniera pod ziemią, nie musiał posiadać stwierdzonych przez Okręgowy Urząd Górniczy lub Wyższy Urząd Górniczy kwalifikacji (osoby dozoru ruchu lub kierownictwa) wydanych zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze, ponieważ są to stanowiska, które nie są zaangażowane bezpośrednio w kierowanie i nadzorowanie ruchu zakładu górniczego. Jednocześnie, stanowiska zajmowane przez S. M., zostały ujęte w zarządzeniu Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r., a praca wykonywana przez wnioskodawcę we wskazanym okresie odpowiadała pracom określonym w art. 50c ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy nie przedstawił żadnych przekonujących argumentów, mogących podważyć trafność wniosków zawartych w opinii z dnia 19 lipca 2011 r.

Odnosząc się natomiast do zarzutów podniesionych przez wnioskodawcę w piśmie z dnia 16 kwietnia 2011 r. do opinii uzupełniającej biegłego S. G. z dnia 04 kwietnia 2011 r. oraz w piśmie z dnia 29 czerwca 2011 r. do opinii z czerwca 2011 r., oraz zarzutów organu rentowego w piśmie z dnia 14 czerwca 2011 r. do opinii z czerwca 2011 r., wskazać należy, że kwestie podniesione w powołanych pismach zostały szczegółowo wyjaśnione w opinii K. B. z dnia 19 lipca 2011 r., co zostało przedstawione we wcześniejszej części uzasadnienia.

W świetle powyższego, uznać należało, że wnioskodawca w okresach objętych sporem przepracował 18 lat 1 miesiąc i 20 dni pracy górniczej. Okres ten jest niewystarczający do przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury górniczej, zgodnie z art. 50a ust. 1 ustawy emerytalnej. Ustawodawca do przyznania wskazanego świadczenia wymaga bowiem co najmniej 25-letniego okresu pracy górniczej dla mężczyzn. Uznany okres pracy górniczej nie ma również wpływu na wysokość obecnego świadczenia wnioskodawcy, bowiem zgodnie z art. 52 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu wysokości emerytur innych niż określone w art. 51 stosuje się następujące przeliczniki: 1) 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, 2) 1,8 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią, o której mowa w art. 50d ust. 1 pod warunkiem wykonywania takiej pracy co najmniej przez 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 2. Wobec powyższego, brak podstaw do zastosowania wskazywanego przez wnioskodawcę przelicznika 1,4. Przelicznik ten bowiem ma zastosowanie przy ustalaniu wysokości emerytur górniczych, zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca, który zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu przekroczenie przez Sąd granic swobodnej oceny dowodów polegającej na przyjęciu, że w świetle zebranych w sprawie dowodów wnioskodawca nie świadczył w w/w okresie pracy górniczej i tym samym okres ten nie może zostać zaliczony do emerytury górniczej, której wysokość powinna zostać obliczona z zastosowaniem przelicznika 1,4; pominięcie dowodów w postaci świadectw pracy oraz zeznań świadków i opinii biegłych potwierdzających fakt wykonywania przez wnioskodawcę pracy górniczej, a w szczególności świadectwa pracy (...) Spółka Akcyjna w L. potwierdzającego okres pracy od 1 stycznia 1977 r. do 18 października 1993 r. na stanowisku głównego specjalisty – rzecznika patentowego pod ziemią jako pracy górniczej, wymienionego w załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz.

MH i PM nr 1-3, poz. 1), a nadto dowodu z akt sprawy Sądu Okręgowego w Legnicy o sygn. akt V U 2351/03, w której zapadł prawomocny wyrok w identycznym stanie faktycznym.

Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji zgromadził w sprawie wystarczający materiał dowodowy, a jego ocena nie narusza granic zastrzeżonych dla swobodnej oceny materiału dowodowego (art. 233 § 1 kpc).

Wbrew zarzutom podnoszonym w apelacji Sąd I instancji wydał trafne rozstrzygnięcie znajdujące uzasadnienie w całokształcie sprawy oraz treści obowiązujących przepisów, a Sąd Apelacyjny aprobując w pełni te ustalenia przyjmuje je za własne bez potrzeby szczegółowego ich przytaczania.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy wnioskodawcy przysługuje prawo do emerytury wyliczonej poprzez przyjęcie przelicznika 1,4 za okres pracy górniczej. Tym samym uznać należało, iż wnioskodawca domagał się ustalenia prawa do emerytury górniczej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 50a. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn.zm.) górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki: 1) ukończył 55 lat życia; 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1; 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Natomiast w myśl przepisu ust. 2 wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Ubezpieczony ubiegający się o przyznanie prawa do emerytury górniczej powinien przede wszystkim wykazać posiadanie odpowiednich okresów pracy górniczej. W tym zakresie ustawodawca w treści przepisu art. 50 c ust. 1 wskazał pracę, która może zostać uznana za pracę górniczą. W myśl wskazanego przepisu za pracę górniczą uważa się zatrudnienie: 1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu; 2) pod ziemią i przy głębianiu szybów w przedsiębiorstwach budowy kopalń określonych w pkt 1 oraz pod ziemią w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących dla tych kopalń roboty górnicze lub przy budowie szybów; 3) pod ziemią w przedsiębiorstwach montażowych, przedsiębiorstwach maszyn górniczych, zakładach naprawczych i innych podmiotach wykonujących dla kopalń określonych w pkt. 1 podziemne roboty budowlano-montażowe, roboty przy naprawie maszyn i wdrażaniu nowych urządzeń; pracownikom zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach, zakładach i innych podmiotach uznaje się za pracę górniczą te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowali pod ziemią; 4) na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa; 5) pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt. 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt. 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego; 6) w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych

w pkt. 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego; 7) na stanowiskach maszynistów wyciągowych na szybach oraz na stanowiskach sygnalistów na nadszybiach szybów w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w pkt. 1 i 2; 8) na stanowiskach pracy pod ziemią w nieczynnych kopalniach wymienionych w pkt. 1; 9) na stanowiskach instruktorów zawodu w górniczych polach szkoleniowych pod ziemią oraz w kopalniach siarki i węgla brunatnego.

Natomiast w myśl przepisu ust. 2 za pracę równorzędną z pracą górniczą uważa się: 1) zatrudnienie na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa w urzędach górniczych, jeżeli zatrudnienie jest związane z wykonywaniem czynności inspekcyjno-technicznych w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt 1-4, pod warunkiem uprzedniego przepracowania w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt 1-4 co najmniej 10 lat pod ziemią, na odkrywce w kopalniach siarki lub węgla brunatnego, a także w kopalniach otworowych siarki albo na stanowiskach dozoru lub kierownictwa ruchu; 2) zatrudnienie przy innych pracach, nie dłuższe niż 5 lat, do których pracownicy wykonujący prace określone w ust. 1 i w pkt. 1 i 2 przeszli w związku z likwidacją kopalni, zakładu górniczego, przedsiębiorstwa lub innego podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-4. Dyspozycja przepisu ust. 3 stanowi, iż za pracowników zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa w jednostkach organizacyjnych określonych w ust. 2 pkt 1 uważa się osoby, które posiadają tytuł inżyniera lub technika i są zatrudnione zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami w zakresie górnictwa.

Reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 232 kpc) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Zasada ta znajduje zastosowanie również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, których przedmiotem są odwołania ubezpieczonych od decyzji organów rentowych. Oznacza to, iż w rozpoznawanej sprawie to wnioskodawca winien wykazać, iż legitymuje się odpowiednim okresem pracy górniczej lub pracy równorzędnej.

W tym zakresie Sąd Apelacyjny podzielił pogląd Sądu Okręgowego, iż wnioskodawca nie wykazał posiadania odpowiedniego okresu pracy górniczej lub pracy równorzędnej. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego wnioskodawca bezspornie nie wykonywał pracy robotniczej – górniczej ani nie może zostać uznany za osobę sprawującą dozór lub nadzór nad taką pracą.

Wobec powyższego koniecznym było ustalenie czy wnioskodawca w spornych okresach czasu wykonywał prace zaliczane do prac górniczych na podstawie zarządzenia Nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą.

Sąd Okręgowy przeprowadził bardzo szczegółowe postępowanie dowodowe, w trakcie którego dokładnie zbadał każde ze stanowisk pracy zajmowanych przez wnioskodawcę. W szczególności Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z trzech opinii biegłych. Opinie biegłych w zasadniczej części są ze sobą zbieżne. Wskazane opinie biegłych różnią się jedynie w zakresie uznania za pracę górniczą pracy wnioskodawcy w okresie od 1 sierpnia 1972 r. do 30 listopada 1976 r. Jednakże nawet ustalenie wskazanych okresów nie pozwoliłoby na uznanie, że wnioskodawca posiada 25 lat pracy górniczej.

Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutów apelacji co do nieprawidłowości opinii biegłych, stanowiących podstawę ustaleń Sądu Okręgowego. Biegli legitymują się wysokimi kwalifikacjami specjalistycznymi i znajomością przepisów prawa. Nie łączy ich z wnioskodawcą żadna więź, która mogłaby powodować nieobiektywność opinii. Same zaś opinie bazują na szerokim materiale dowodowym.

Biorąc powyższe pod uwagę wskazać należy, iż wysokie kwalifikacje specjalistyczne biegłych, pełny materiał dowodowy leżący u podstaw opinii czynią omawiane opinie miarodajnymi. Słusznie zatem i bez naruszenia granic z art. 233 § 1 kpc przyjął Sąd Okręgowy wiarygodność opinii i poczynił na ich podstawie ustalenia co do pracy górniczej wnioskodawcy.

Odnosząc się do zarzutu wnioskodawcy nie zastosowania do wyliczenia jego emerytury przelicznika 1,4 wskazać należy, iż słusznie uznał Sąd Okręgowy, że wskazany przelicznik stosuje się wyłącznie do osób uprawnionych do emerytury górniczej. Jak zostało natomiast wykazane powyżej, wnioskodawca nie jest osobą uprawnioną do emerytury górniczej.

Sąd Apelacyjny w pełni zgadza się z ustaleniami dokonanymi przez Sąd I instancji. Natomiast zarzuty wnioskodawcy opierające się jedynie na zarzucie dokonania odmiennej interpretacji stanu faktycznego, nie mogą znaleźć uznania w kontekście zgromadzonego materiału dowodowego.

Z wymienionych względów Sąd Apelacyjny orzekł o oddaleniu apelacji na podstawie art. 385 kpc.

KN